

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد اردبیل

پایان نامه کارشناسی ارشد (M.Sc)

رشته زیست شناسی: بافت شناسی - جنین شناسی

موضوع

**بررسی ارتباط عفونت تریکوموناس واژینالیس با زایمان زودرس در
زنان باردار بیمارستان علوی اردبیل**

استاد راهنما

دکتر محمدتقی احدی

استاد مشاور

دکتر رقیه درگاهی

نگارنده

زهرا احدی دولت سرا

تابستان ۹۵

سپاس گزاری:

سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش رهنمونمان شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت.

با تقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته دکتر محمدتقی احدی، با امتنان بیکران از خانم دکتر رقیه درگاهی، آموزگاران که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند. تشکر و قدردانی از معاونت پژوهشی و فن آوری گروه زیست شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل.

سپاس گزارم از کارکنان محترم آزمایشگاه دانشگاه علوم پزشکی اردبیل به دلیل یاری و همکاری های بسیاری که برای اینجانب داشتند.

از کلیه ی عزیزانی که مرا در نگارش این پایان نامه یاری نمودند کمال تشکر را دارم.

با سپاس فراوان

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

که از نگاهشان صلابت، از رفتارشان محبت و از صبرشان ایستادگی را آموختم.

تقدیم به

همسر فداکارم

که سایه مهربانیش سایه سار زندگیم می باشد، او که اسوه صبر و تحمل بوده و مشکلات مسیر را برایم تسهیل نمود.

تقدیم به

پسرم آرشن

که نگاهش همه مهر، لبخندش امید و وجودش مایه زندگی است.

تقدیم به

همه اساتید و معلمان عزیزم

که حضورشان چراغ راه زندگی و تحصیلمان و راهگشای نویدبخش فردای ماست.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول کلیات
۲	۱-۱- پیش گفتار
۳	۲-۱- مقدمه
۵	۳-۱- بیان مسئله
۷	۴-۱- اهمیت موضوع و ضرورت پژوهش
۸	۵-۱- فرضیه های پژوهش
۸	۶-۱- اهداف پژوهش
۸	۷-۱- سوالات پژوهش
۹	۸-۱- تعریف واژه ها
	فصل دوم مروری بر ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق
۱۰	۱-۲- مقدمه
۱۱	۲-۲- رشد و نمو جنین
۱۱	۱-۲-۲- تشکیل گامت ها
۱۱	۱-۱-۲-۲- گامتوزنز
۱۲	۲-۱-۲-۲- تقسیم میوزی
۱۳	۳-۱-۲-۲- اوورنز یا تخمک سازی
۱۶	۴-۱-۲-۲- اسپرماتوزنز
۱۸	۵-۱-۲-۲- اسپرمیوزنز
۱۸	۲-۲-۲- لقاح و اولین هفته تکامل
۲۰	۱-۲-۲-۲- لقاح و مراحل لقاح

- ۲۳..... ۲-۲-۲-۲- اولین هفته تکامل
- ۲۷..... ۳-۲-۲- دومین هفته تکامل: تشکیل دیسک رویانی دو لایه.
- ۲۸..... ۱-۳-۲-۲- نهمین و دهمین روزهای تکامل.
- ۲۸..... ۲-۳-۲-۲- یازدهمین و دوازدهمین روزهای تکامل
- ۲۹..... ۳-۳-۲-۲- سیزدهمین و چهاردهمین روزهای تکامل
- ۳۰..... ۴-۲-۲- سومین هفته تکامل: تشکیل دیسک رویانی سه لایه.
- ۳۳..... ۵-۲-۲- چهارمین تا هشتمین هفته تکاملی (دوره رویانی).
- ۳۴..... ۶-۲-۲- پنجمین هفته تکاملی
- ۳۴..... ۷-۲-۲- ششمین هفته تکاملی
- ۳۵..... ۸-۲-۲- هفتمین هفته تکاملی
- ۳۵..... ۹-۲-۲- هشتمین هفته تکاملی
- ۳۶..... ۱۰-۲-۲- دوران جنینی
- ۳۶..... ۱-۱۰-۲-۲- سومین ماه بارداری (هفته نهم تا دوازدهم).
- ۳۷..... ۲-۱۰-۲-۲- چهارمین ماه بارداری (هفته ۱۱ تا ۱۶)
- ۳۷..... ۳-۱۰-۲-۲- پنجمین ماه بارداری (هفته ۱۷ تا ۲۰)
- ۳۸..... ۳-۱۰-۲-۲- ششمین ماه بارداری (هفته ۲۱ تا ۲۵)
- ۳۹..... ۴-۱۰-۲-۲- هفتمین ماه بارداری (هفته ۲۶ تا ۲۹)
- ۳۹..... ۵-۱۰-۲-۲- هشتمین ماه بارداری (هفته ۳۰ تا ۳۴)
- ۳۹..... ۶-۱۰-۲-۲- نهمین ماه بارداری (هفته ۳۵ تا ۳۸)
- ۴۰..... ۱۱-۲-۲- تعیین زمان تولد.

- ۴۰.....۱۲-۲-۲- فیزیولوژی جنین
- ۴۱.....۱-۱۲-۲-۲- مایع آمنیون
- ۴۱.....۲-۱۲-۲-۲- گردش خون جنین
- ۴۲.....۳-۱۲-۲-۲- تنفس جنین
- ۴۲.....۴-۱۲-۲-۲- تغذیه جنین
- ۴۳.....۳-۲-۳- اختلالات رشد جنین
- ۴۳.....۱-۳-۲- رشد طبیعی جنین
- ۴۳.....۲-۳-۲- محدودیت رشد جنین
- ۴۴.....۳-۳-۲- عوامل خطر محدودیت رشد جنین
- ۴۷.....۴-۲-۴- زایمان زودرس (زایمان پره ترم) PTL
- ۴۷.....۱-۴-۲- پیامدهای ناشی از زایمان زودرس
- ۴۸.....۲-۴-۲- علل زایمان پره ترم
- ۵۱.....۳-۴-۲- پاتوژنز زایمان زودرس در اثر عفونت
- ۵۵.....۴-۴-۲- نشانه ها و علائم زایمان زودرس
- ۵۵.....۵-۴-۲- تشخیص زایمان زودرس
- ۵۶.....۶-۴-۲- روشهای مورد استفاده برای مهار زایمان زودرس
- ۵۸.....۵-۲-۵- تک یاخته:
- ۵۹.....۱-۵-۲- شکل شناسی
- ۶۱.....۲-۵-۲- اعمال حیاتی تک یاخته
- ۶۵.....۳-۵-۲- چرخه زندگی
- ۶۷.....۴-۵-۲- طبقه بندی تک یاختگان

- ۶۷.....۵-۵-۲ خانواده تریکومونادیده
- ۶۸.....۱-۵-۵-۲ تریکوموناس تناکس
- ۶۹.....۱-۱-۵-۵-۲ بیماری زایی
- ۶۹.....۲-۱-۵-۵-۲ تشخیص و درمان
- ۶۹.....۳-۱-۵-۵-۲ اپیدمیولوژی
- ۶۹.....۴-۱-۵-۵-۲ پیش گیری
- ۷۰.....۲-۵-۵-۲ تریکوموناس هومینیس
- ۷۰.....۱-۲-۵-۵-۲ بیماری زایی
- ۷۰.....۲-۲-۵-۵-۲ تشخیص و درمان
- ۷۱.....۳-۲-۵-۵-۲ اپیدمیولوژی
- ۷۱.....۴-۲-۵-۵-۲ پیش گیری
- ۷۱.....۶-۲-۵-۵-۲ تریکوموناس واژینالیس
- ۷۲.....۱-۶-۲ تاریخچه
- ۷۲.....۲-۶-۲ شکل ساختمانی
- ۷۳.....۳-۶-۲ چرخه ی زندگی
- ۷۴.....۴-۶-۲ بیماری زایی (تریکومونیاژیس)
- ۷۷.....۵-۶-۲ تشخیص
- ۸۱.....۶-۶-۲ درمان
- ۸۲.....۷-۶-۲ اپیدمیولوژی
- ۸۳.....۸-۶-۲ پیش گیری

۷-۲- مطالعات ایران ۸۴

فصل سوم روش اجرای تحقیق

- ۱-۳- مقدمه روش اجرای تحقیق ۱۰۴
- ۲-۳- روش تحقیق ۱۰۵
- ۳-۳- جامعه و نمونه پژوهش ۱۰۵
- ۴-۳- منابع جمع آوری اطلاعات ۱۰۶
- ۲-۴-۳- اطلاعات مربوط به افراد و نمونه های تحت مطالعه ۱۰۶
- ۳-۴-۳- اطلاعات آزمایشگاهی ۱۰۷
- ۵-۳- تجزیه و تحلیل داده ها ۱۰۷
- ۶-۳- معیارهای ورود به مطالعه ۱۰۷
- ۷-۳- معیارهای خروج از مطالعه ۱۰۷
- ۸-۳- ابزار تحقیق ۱۰۸
- ۱-۸-۳- میکروسکوپ نوری ۱۰۸
- ۲-۸-۳- انکوباتور ۱۱۰
- ۳-۸-۳- اتوکلاو ۱۱۱
- ۴-۸-۳- وسایل و مواد جهت نمونه برداری از ترشحات واژینال ۱۱۲
- ۵-۸-۳- وسایل و مواد جهت تهیه گسترش به روش لام مرطوب ۱۱۲
- ۶-۸-۳- وسایل و مواد جهت تهیه گسترش به روش رنگ آمیزی گیمسا ۱۱۳
- ۷-۸-۳- وسایل و مواد جهت تهیه گسترش به روش کشت دیاموند ۱۱۳
- ۸-۸-۳- پرسش نامه ۱۱۴
- ۹-۳- مواد و روش ها ۱۱۴
- ۱-۹-۳- مواد ۱۱۴
- ۲-۹-۳- روش ها ۱۱۷

فصل چهارم یافته ها

- ۱-۴-۱- مقدمه ۱۲۵
- ۲-۴-۲- توزیع فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس ۱۲۶
- ۴-۲-۱- توزیع فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه بیمار (Case) ۱۲۶
- ۴-۲-۲- توزیع فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه کنترل (Control) ۱۲۷
- ۴-۳-۳- توزیع زایمان زودرس و آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر حسب سن ۱۲۹
- ۴-۳-۱- توزیع زایمان زودرس بر حسب سن ۱۲۹
- ۴-۳-۲- توزیع آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر حسب سن ۱۳۰
- ۴-۴-۴- توزیع زایمان زودرس و آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سطح تحصیلات ۱۳۱
- ۴-۴-۱- توزیع زایمان زودرس براساس سطح تحصیلات ۱۳۱
- ۴-۴-۲- توزیع میزان آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سطح تحصیلات ۱۳۳
- ۴-۵-۵- توزیع زایمان زودرس و آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس تعداد بارداری ۱۳۴
- ۵-۴-۱- توزیع زایمان زودرس براساس تعداد بارداری ۱۳۴
- ۴-۵-۲- توزیع آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس تعداد بارداری ۱۳۵
- ۴-۶-۶- توزیع زایمان زودرس و آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سن بارداری ۱۳۶
- ۴-۶-۱- توزیع زایمان زودرس براساس سن بارداری ۱۳۶
- ۴-۶-۲- توزیع آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سن بارداری ۱۳۷
- ۴-۷-۷- توزیع فراوانی سوابق زایمان زودرس و سقط جنین در زایمان زودرس ۱۳۸

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

- ۱-۵-۱- مقدمه ۱۴۰
- ۲-۵-۲- بحث ۱۴۱
- ۳-۵-۳- نتیجه گیری ۱۴۶
- ۴-۵-۴- پیشنهادات ۱۴۶
- پیوست ۱۴۷

١٤٩ منابع

١٥٧ Abstract

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۲۶... (case)	جدول (۱-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه زایمان زودرس
۱۲۷	جدول (۲-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه کنترل
۱۲۸	جدول (۳-۴) جدول مقایسه آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه بیمار و کنترل
۱۳۰	جدول (۴-۴) جدول فراوانی زایمان زودرس بر حسب سن
۱۳۱	جدول (۵-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر حسب سن
۱۳۲	جدول (۶-۴) جدول فراوانی زایمان زودرس بر اساس سطح تحصیلات
۱۳۳	جدول (۷-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر اساس سطح تحصیلات
۱۳۴	جدول (۸-۴) جدول فراوانی زایمان زودرس بر اساس تعداد بارداری
۱۳۵	جدول (۹-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر اساس تعداد بارداری
۱۳۷	جدول (۱۰-۴) جدول فراوانی زایمان زودرس بر اساس سن بارداری (بر حسب هفته)
۱۳۸	جدول (۱۱-۴) جدول فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر اساس سن بارداری

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۲۷	نمودار (۱-۴) نمودار دایره ای فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه زایمان زودرس ...
۱۲۸	نمودار (۲-۴) نمودار دایره ای فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس در گروه بدون زایمان زودرس
۱۲۹	نمودار (۳-۴) نمودار میله ای مقایسه آلودگی تریکوموناس واژینالیس به روش کشت دیاموند در دو گروه بیمار و کنترل
۱۳۰	نمودار (۴-۴) نمودار میله ای فراوانی زایمان زودرس بر حسب سن
۱۳۱	نمودار (۵-۴) نمودار میله ای فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس بر حسب سن
۱۳۲	نمودار (۶-۴) نمودار میله ای فراوانی زایمان زودرس براساس سطح تحصیلات
۱۳۳	نمودار (۷-۴) نمودار میله ای فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سطح تحصیلات
۱۳۵	نمودار (۸-۴) نمودار میله ای فراوانی زایمان زودرس براساس تعداد بارداری
۱۳۶	نمودار (۹-۴) نمودار میله ای فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس تعداد بارداری
۱۳۷	نمودار (۱۰-۴) نمودار میله ای فراوانی زایمان زودرس براساس سن بارداری (بر حسب هفته) ...
۱۳۸	نمودار (۱۱-۴) نمودار فراوانی آلودگی تریکوموناس واژینالیس براساس سن بارداری
۱۳۹	نمودار (۱۲-۴) نمودار میله ای فراوانی سابقه سقط جنین در زایمان زودرس
۱۳۹	نمودار (۱۳-۴) نمودار دایره ای فراوانی سابقه زایمان زودرس قبلی در زایمان زودرس

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۱۴	شکل (۱-۲) مراحل اوورنز
۱۵	شکل (۲-۲) تصویری شماتیک از مراحل رشد فولیکول
۱۷	شکل (۳-۲) مراحل اسپرما توژنز
۲۰	شکل (۴-۲) تصویری شماتیک از ورود اسپرم به تخمک
۲۵	شکل (۵-۲) تصویری شماتیک از ساختمان بلاستوسیست
۳۰	شکل (۶-۲) تصویری شماتیک از سه لایه زاینده جنینی (روز هجدهم تکامل)
۳۵	شکل (۷-۲) تصویری شماتیک از جنین هشت هفته
۳۶	شکل (۸-۲) تصویری شماتیک از جنین دوازده هفته
۳۷	شکل (۹-۲) تصویری شماتیک از جنین شانزده هفته
۳۸	شکل (۱۰-۲) تصویری شماتیک از جنین بیست و چهار هفته
۳۹	شکل (۱۱-۲) تصویری شماتیک از جنین ترم
۶۸	شکل (۱۲-۲) تصویری شماتیک از تریکوموناس تناکس
۷۰	شکل (۱۳-۲) تصویری شماتیک از تریکوموناس هومینیس
۷۳	شکل (۱۴-۲) تصویر شماتیک ساختمان تریکوموناس واژینالیس
۷۴	شکل (۱۵-۲) چرخه زندگی تریکوموناس واژینالیس
۷۸	شکل (۱۶-۲) تروفوزوئیت تریکوموناس واژینالیس زیر میکروسکوپ با روش رنگ آمیزی
۱۰۹	شکل (۱-۳) میکروسکوپ نوری
۱۱۱	شکل (۲-۳) انکوباتور ۳۷ درجه سانتی گراد
۱۱۲	شکل (۳-۳) دستگاه اتوکلاو
۱۱۴	شکل (۴-۳) وسایل و مواد جهت تهیه گسترش به روش کشت دیاموند
۱۱۵	شکل (۵-۳) کیت دیاموند
۱۱۶	شکل (۶-۳) محلول گیسما
۱۱۷	شکل (۷-۳) الکل متیلیک
۱۱۸	شکل (۸-۳) تروفوزوئیت تریکوموناس واژینالیس زیر میکروسکوپ در گسترش مستقیم
۱۲۱	شکل (۹-۳) لام های رنگ آمیزی شده

شکل (۳-۱۰) محلول دیاموند در حال جوشیدن ۱۲۲

شکل (۳-۱۱) تروفوزوئیت تریکوموناس واژینالیس زیر میکروسکوپ نوری در رنگ آمیزی گیمسا

..... ۱۲۳

چکیده

زمینه و هدف: عفونت تریکو موناس واژینالیس یک عفونت تک یاخته ای شایع منتقل شونده از طریق تماس جنسی است که با نتایج نامطلوبی همچون زایمان زودرس، تولد نوزاد با وزن کم تولد همراه است. از طرف دیگر زنان باردار آلوده به تریکومونیاژیس بیشتر در معرض خطر تولد نوزاد کم وزن و نارس قرار دارند.

زایمان زودرس و وزن کم تولد از علل مرگ و میر نوزادان است. در ایران شیوع تریکومونیاژیس بین ۲ تا ۸ درصد گزارش شده است. هدف از این مطالعه بررسی عفونت تریکوموناس واژینالیس در میان زنان باردار با زایمان زودرس در بیمارستان علوی اردبیل بود.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی و مقطعی، ۲۰۰ نفر از زنان باردار با زایمان زودرس به عنوان گروه بیمار و ۲۰۰ نفر از زنان باردار بدون زایمان زودرس به عنوان گروه کنترل در نظر گرفته شد. مشخصات دموگرافیک و پارامترهای زنان و زایمان با استفاده از پرسش نامه گردآوری شد و مورد ارزیابی قرار گرفت.

پس از تهیه چک لیستی از اطلاعات زمینه ای، نمونه واژینال را به روش گسترش مستقیم، رنگ آمیزی گیمسا و کشت دیاموند به منظور بررسی از لحاظ عفونت تریکوموناس واژینالیس تحت آزمایش قرار دادیم. نتایج با استفاده از نرم افزار Spss ورژن ۲۱ و آزمون آماری کای اسکوئر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که میزان شیوع تریکوموناس واژیناس به روش گسترش مرطوب، رنگ آمیزی گیمسا و کشت دیاموند به ترتیب ۱٪، ۲٪ و ۵٪ در گروه بیمار ارزیابی شده در حالی که میزان شیوه تریکوموناس واژینالیس در گروه کنترل ۱٪ بود.

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج این مطالعه نتیجه گرفتیم که ارتباط معنی داری میان زایمان زودرس و عفونت تریکوموناس واژینالیس وجود دارد. همچنین محیط کشت دیاموند به عنوان محیط کشت طلایی و یکی از بهترین روش های تشخیص تریکوناس واژیناس می باشد.

کلمات کلیدی: زایمان زودرس، زنان باردار، تریکوموناس واژینالیس، کشت دیاموند.